

I de otte år, som projektet har kørt, har Folketinget og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg været orienteret om projektets forløb gennem redegørelser og statusrapporter fra fire forskellige miljøministre, og så sent som i juni 1993 har et bredt flertal i udvalget i sin beretning til beslutningsforslag nr. B 31 udtalt støtte til projektet, og Finansudvalget har i 1990, 1992 og 1994 tiltrådt og i 1995 taget til efterretning, at der af de på finansloven opførte bevillinger til naturforvaltning blev afsat midler til gennemførelse af Skjern Å-projektet. I alle tilfælde er dette sket med tilslutning fra alle partier undtagen Fremskridtspartiet, og i de sidste tre af disse aktstykker er der konkret henvist til sydløsningen.

Jeg forstår derfor ikke ønsket om på nuværende tidspunkt at inddrage alternativerne, da det hovedmål, som man så klart har sat sig, nemlig sydløsningen, nu ser ud til at kunne realiseres.

Selvfulgelig kan og bør vi altid kunne diskutere optimeringen af de enkelte punkter. Men selve beslutningen, som har fået en mere grundig behandling under skiftende regeringer end nogen anden beslutning, bør efter vores opfattelse ikke ændres.

Man kan jo også af lanceringen i Ringkøbing Amts Dagblad af dette forslag se, hvad formålet er. Det er jo helt tydeligt at fjerne det store og spændende perspektiv i Skjern Å-løsningen, som i hvert fald én af forslagsstillerne er optaget af. I den anden del af forslaget foreslås det, at man øst for hovedvej A 11 skal sikre, at naturgenopretningen bliver så autentisk som muligt.

Men allerede i arbejdsgruppens indstilling fra 1988 nævnes det, at sydløsningen bygger på et autentisk princip, idet man – medmindre det bliver urimelig dyrt eller praktisk umuligt – søger at udnytte de gamle strømlejer. Øst for hovedvej A 11 er det derfor så vidt muligt målet at lægge åen tilbage i sit gamle forløb, nogle steder med sommerdiger.

Da man altså allerede arbejder efter dette mål, er der ingen grund til at pålægge det rådgivende Skjern Å-udvalg dette, og jeg anser denne del af beslutningsforslaget for overflødig.

Endvidere nævnes muligheden for, at området øst for hovedvej A 11 skal udgøre første etape, men dette ville bryde med hele den hidtidige planlægning og være meget uhensigtsmæssigt, idet jordopkøbene i dette område ikke for alvor er påbegyndt og starten af projektet derfor må afvente disse opkøb. Vest for hovedvej A 11 er

størstedelen af arealerne derimod opkøbt, og anlægsarbejderne planlægges her at skulle startes i 1997.

Det foreslås, at det skal undersøges, hvordan man afbøder en række påståede problemer ved sydløsningen, men allerede i 1988, altså igen under en af Schlüterregeringerne, blev det understreget, at der var en række spørgsmål, der skulle belyses nøjere i forbindelse med detailprojekteringen, og at der i denne forbindelse kunne blive tale om mindre justeringer.

Ud fra en faglig vurdering er der ikke noget som helst, der tyder på, at man ikke vil kunne finde en tilfredsstillende løsning på alle de påståede problemer.

Lad mig nævne dem:

Det ene er, at der ud for sydløsningens munding vil blive tale om en naturlig deltadannelse, hvor nye øer opstår, mens andre bliver landfaste.

En tilsvarende proces foregår i dag ud for det nuværende udløb, og åens forlængelse vil ikke betyde yderligere sandaflejringers opkomst på grund af nedsat strømhastighed.

Fosfor vil ikke blive udvasket fra de oversvømmede arealer, for eventuel afgivelse af fosfor foregår meget langsomt, og de fosforholdige lag vil hurtigt blive overlejret med sedimenter. Samtidig kan der tilbageholdes fosfor på engene som en del af selvsrensningen.

Store tab af lakseyngel i søer og vådområder kan forhindres ved at sikre en passende høj strømhastighed gennem disse områder.

Faren for tilslusning med deraf følgende oversvømmelser vil formentlig være mindre ved sydløsningen end ved det nuværende, inddigede løb.

En vurdering af disse forhold sker allerede i tilknytning til det rådgivende udvalgs arbejde, og der er derfor ingen grund til at ændre udvalgets kommissorium.

Det foreslås, at man for at undgå de påståede problemer skal overveje at lade det nuværende løb bestå vest for hovedvej A 11.

En sådan løsning vil indebære en helt uacceptabel forringelse af projektet. Det nuværende løb vest for hovedvej A 11 er ikke som nævnt i forslaget velfungerende. Der er tale om en kanal uden mulighed for vandudveksling med omgivelserne og dermed uden muligheder for selvsrensning. Og det inddigede løb har mindre værdi for flora og fauna. F.eks. indeholder strækningen kun få skjule- og gydemuligheder og er uden biologisk og landsskabsmæssig sammenhæng med de omgivende arealer.